

ЭНСИЭЛИ

Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!

○ Нам улууһун хаһыата ○

1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ

2005 с.
Кулун тутар
31
күнэ
чэпиэр
№ 41
(9525)

Улуус баһылыгы мунньаҕыттан бэлиэтээһиннэр

Улууस्ताаҕы баһыһа эргэ дыаллар алтынньы ыйга диэри көтүрүллэн бүгүөхтөөхтөр, көтүрүргэ баҕалаахтар бааллар. Муус устар 30 күнүгэр амп үлэһиттэрин 30 киһилээх хамаандата Покровской куоракка спартакиадаҕа кытта барыахтаах.

Кулун тутар 27 күнүгэр Нам с. Октябрьскай уул. 26 №-дээх дьиэтигэр 1-кы квартирага умайы тахсыбыт.

Социальнай харалта управлениета Граф Бизэргэр баһаартан эмсэҕэ-лээбиттэргэ малынан-салынан көмө хомуйар. Социальной харалта управлениетын начальнига В.И. Гуляева 5 социальной үлэһиккэ үлэлиир дьиэ наадатын эттэ.

ОдьКХ өрүс уңуор нэһиликтэри балаҕан ыйыгар диэри оттунар чокторунан хааччылбыт. Директоры солбуйааччы В.И. Охлопкова салайааччылаах комиссия ыраах сытар нэһиликтэри кэрийэн чоһунан хааччыллыны бэрэбиэркэлээбит. «Эрал» үөрэтэр киинигэ ОдьКХ 35 үлэһитэ үөрэнэн даҕастабырыанна ылбыттар.

Тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнига М.Д. Соловьев иһитинэрбитинэн ыарахан кыстык түмүгэр 90 ынах, 62 сылгы өлбүт. 67 тонна үүт туттарыллыбыт, «Илга» ПО муус устар 1 күнүттэн үүтү тутарын туһунан биллэрбит. Улуус үрдүнэн 1677 ынах төрөөбүт. Дьокуускайга правительство мунньаҕар тыа хаһаайыстыбатын министрэ бэйэтин дакылаатыгар Нам улууһун тыатын хаһаайыстыбатын муниципальнай тэриллии кытта үбүлээһингэ үлэтин үчүгэйинэн сыаналаабыт. Управление үлэһиттэрэ муус устар 5 күнүттэн нэһиликтэри кэрийэн тыа хаһаайыстыбатыгар сыһыаннаах тэрилтэлэри көрүүхтэрэ.

Нам селотун дьаһалтата селону тупсарыыга үлэлэнэр, кулун тутар 28 күнүгэр фестивал-концерта кыттыбыт. Ветераннарга юбилейнай мэтээл түнүттүлэр.

Лесхоз директора Е.И. Иванов иһитинэрбитинэн мас кэрдигэ билиэти ыһыы мөлтөх, икки эрэ тэрилтэ ылбыт.

«Намгаэстрой» ХЭТ ПМК хоту өттүгэр газ турбатын тардытыһан дьарыктанар. Модука өрөбүл күнтэн үлэ сағаламмыт, Искраҕа үлэ ылтыллар. 36 слесарь-монтажник ый агарыттан ордук кэмгэ үөрэнэ сылдьаллар. Айылҕа харыстабылын инспекцията тэрилтэлэри бэрэбиэркэллэр. Кулун тутар 26 күнүгэр «Үрүн Күүл» заказник 30 сыла үрдүк таһымнаахтык бэлиэтэммит, манна айылҕа харыстабылын министрэ кыттыныны ылбыт. Түбө дьаһалтата бу тэрээһингэ актыбынайдык кыттыбыт.

Улуу Кыайыы 60 сылынан сибээстээн хас бириднэ тэрилтэ бэйэтин үлэтин, олоһун сырдатан стэндэ оңоруохтаах. «Билии» общество эппизитири секретарынан Н. Рыкунов аатынан улуустааҕы библиотека директора З.И. Лукина сөбүлэһин биэрэн аһаммыт, киинэхэ тэрилтэлэр бэйэлэрин көмөлөрүн, өйбөдүлэрин оңороллоро наадалаах.

Кулун тутар 26 күнүгэр 1 Хомустаахха республикатааҕы Чиряевскай ааҕылар буолбуттар.

Санэпиднадзорга 29 киһиттэн 8 эрэ үлэһит хаалбыт, уоннаабылар штаты сарбыһыга түбэспиттэр, сорохтор үлэ булбуттар.

В. РЫКУНОВА

ТЕХКӨРҮҮНҮ БЫТААННЫК БАРАЛЛАР

Олунньу 21 күнүттэн улуус тэрилтэлэрин транспордага техкөрүүнү бараллар. Билигин туругунан график быһыытыннан аһаммыт болдохторугар улуустааҕы баһыһа, лесхоз, «Сахателеком», почта, гимназия, улуус дьаһалтата, «Ленагаз» АО, «Намгаэстрой» ХЭТ ПМК, ветстанция, казначейство, сбербанк, «Быйан» АО, профлиней техкөрүүлэрин үчүгөйдик аастылар. Улуус үрдүнэн барыта 82 эрэ массыһа техкөрүүнү барда, бу олус намыһах сыһыһара.

Кулун тутар 22 күнүттэн ст. ДПС, милиция ст. прапорщикта А.П. Трапезников ыраах сытар нэһиликтэргэ — Арбыһа, Таастаахха, Салбанга тийиэн мисэстэтигэр техкөрүүнү ыһтыара.

Техкөрүүтэ болломторун уурбат, билигин да кэксэ бириччинэлэринэн бара илик, ол иһингэр «Уйгу» ООО, ГУП-тар о.д.а., бириднилээн кыра тэрилтэлэр бааллар. Бу тэрилтэлэр салайааччылары ыстарааптаналлара күүтүллэр. Кэмгэр кыайан барбат сорох тэрилтэлэр салайааччылары ходайыство түһэрэн болдохторун уһаттардылар.

Муус устар 29 күнүгэр тэрилтэлэр транспордаарын техкөрүүтэ түмүктэнэр, ыам ыйын 1 күнүттэн чааһынай транспордаахтарга сағаланыара.

Билигин корр.

ГАИ сэрэтэр...

Улуус мунньаҕа отчуоттуур

Улуус мунньаҕа «Нам улууһа» муниципальной тэрилли бэрэстэбинэ-тэллээх органын быһыытын олохтоох бэйэни салайыныыга улуһунан кириэхтээх, о.э. 2003 сыл тохсуньу 17, күнүттэн бэйэтин тэрийэр-сүрүнүүр үлэтин икки сылтан ордук кэмгэ ыһтан кэллэ. Бу кэмгэ Российской Федерация Государственной Думаты ылыммыт «Российской Федерации олохтоох салайыныыны тэрийи уопсай тускулларын туһунан» дин биир ааттаах 1995 уонна 2003 сылларга ыһыныллыбыт икки Федеральной сокуоннарын салайтаран олохтоох бэйэни салайыныы иккис түһүмэһэр үктэннибит. Бастаҕыта эргэрдэ, олоххо эппизиттээбэт буола, иккинчэ улахан уларытылардаах күүһүгэр кириэн эрэр. Ол да иһин Россия, республика урут ыһыныллыбыт нормативнай-правовой акттара-сокуоннара кэнники Сокуону олоххо киллэрэр сорукаах бары кэрнэтэ хаттан көрүлүннүлэр, уларытылар, эбилиннилэр. 2005 сылтан сағалаан 2006 сыл сағатыттан бу сокуону толору күүһүгэр кириэрин хааччынар булгуччулаахтык салайтаран ирдэбил бһиэхэ турар. Онон эмиз бһиһиги үгүс өрүттээх государственнай, социальнай, политической уонна общественной уларытылар кэмнэригэр тийээн кэллэбит.

Мантан сизттэрэн ааспыт сылтан ордук кэмгэ бһиһиги үлэбит, о.э. улуус мунньаҕын ыһынар быһаарыылара-дьаһаллара улуустааҕы муниципальной тэрилли бэйэни салайыныы иккис түһүмэһэр правовой, социальнай-экономической өттүнэн бөүрөгөөһүнүгэр туһаайылынылар. Онуоха улууспут дьонун-сэргэтин иһтириэстэри тэн үксээн тахсар сорукаах быһаарыыга болломто уурулуна. Эһиги болломтоду туугар бһиһиги 2003 сыллаах үлэбитин хаһыат нөңүө уонна аһаҕас эфиринэн билиһинэрбиттэ быһыытыннан онтон кэнники, о.э. 2004 сыл сағалааныаҕыттан бэттэх кэмгэ ыһтылыбыт үлэлэри сүрүн хайысхаларынан кыластык сырдаттабын.

Улуус мунньаҕын структуратыгар ис туругар туох да уларытыы тахсыбата, 30 депутат 7 бастайааннай комиссияларга аттарыллан үлэни салгыы ыһтылар. Бу кэм устатыгар улуус мунньаҕын 12 сессиялара, ол иһингэр 6 учарата суох сессиялар бардылар. Учарата суох сессиялар үлэ, олох-дьаһах уталыһылыбат боппуруостарын быһаарар инниттэн ыһтылынылар. Сессиялар болдьоммут кэмнэригэр ортотунан 24-25 депутат кыттылаах ыһтылынылар. Бу депутаттар сирэй активностарын уонна эппизитинэстэрин көрдөрө. Сессияларга барыта 86 араас боппуруостар көрүлүннүлэр, туһааннаах быһаарыылар ыһтыллан толорууга сылдьаллар. Сессияҕа көрүлүбүт бары боппуруостар туһааннаах Бастайааннай комиссияларынан илдьиритиллэн кириилэрэ булгуччулаах бэрээдэк быһыытын ирдэниллэр, о.э. комиссия көрбөтөх биэр да боппуруоһа көрүлүбүтэ. Сессиялар икки ардыларыгар депутаттар, олохтоох дьаһалталар, тэрилтэлэр, государственнай органнар эппизиттээх үлэһиттэрин киэҥник кытыннарар кириэр боппуруостары илдьирити бэрээдэгинэн элбэхтик түмсүллэр. Улахан суолтаах, уустук уонна дьон-сэргэ иһтириэтин киэҥник хабар проблемалары үрөтүгэ хастыы да комиссиялар холбоһон үлэлэһиннэрэ олохтоһор. Маннаах, мисэстэтигэр сылдьан дьыала ис дьинин үрөтүн, чуолкайдаһыны,

Н.Н.БАИШЕВ,
улуус мунньаҕын председателэ

БЫҔААРЫЫЛААХ КЭМ СОРУКАРА

докумуннарынан үлэлэһи о.д.а. үлэ көрүһэрэ ордук көмөлөөхтөр, чуолкайдар.

Онон олох-дьаһах боппуруостарын быһаарыыга маньык хайысха тутулулуна:

Бастаан туран, муниципальнай тэрилли уопсай финансовай-экономической туругун бөүрөгөтөр суолу тутуһан сыл устата бюджет, нолуок, экономика боппуруостарын утумнаахтык быһаарсыы — бу олохпут ирдэбилэ буоларын бары өйдүүбүт. Бу хайысханан үлэлиир бастайааннай комиссия (предс. Степанов С.Н.) барыта 20-тэн тахса боппуруостары туһааннаах сулууспалары кытары элбэхтик үлэлэһэн сессияларга киллэрдэ. Ол курдук 2003 сыллаах бюджет туолуутун, 2004 сыллаах улуус

тэрилли сүрүн экономической сорука, төрүтэ буолар. Онон үп-харчы бюджет тутулуһунан өткө туһанылыһыта, ис ороскуоттары сарбыһыы, кэмчилээһин, улуус дохуотун ханаты сорукара инникитин даҕаны болломто киинигэр туруо.

Иккинчэн, улуус мунньаҕын көрүүтүгэр тутуу, олох-дьаһах коммуналнай хаһаайыстыба, транспорт, сибээс тэрилтэлэрин үлэлэрин хайысхаларынан, предпринимательство салаатын боппуруостарынан дьарыктанар Бастайааннай комиссия (предс. Попов И.А.) инициативатынан нэһилиэһинэ сыһытык туруорсар боппуруостара балайда утумнаахтык көтөүлүһүлэр. Ол курдук, «Быһбардааччылар холбоһуктара» общественной тэрилтэ (предс. Тоскин С.И.), ону тэнэ

Улуус мунньаҕын президиумугар

гражданаар бөлөһүн киллэрбит сайабыланыһатыгар олоһунан дьон тийэр-таһаар предпринимателлэр үлэлэригэр, тарифтарыгар хаста да төхтүрүһүн быһаарсыы буолла. Кэһиһи кулун тутар 2 күнүгэр буолбут XXV сессия тарифтарга рекомендациялар оңоһуллубуттара. Олохтоох автобустар сыһыларыгар сыһыаннаах депутаттар Куличкина А.С., Христофоров А.Х., Иванов И.И. о.д.а. депутатскай ыйытыктарынан улуус салалтата ылар дьаһаллары истибиттэ. Комиссия көүлээһининэн энергоресурсалары кэмчиллэр хайысхалаах Балаһыһыны бигэргэтилиннэ, учуот, хонтуроол үлэтэ сағаланна. Билигин муниципальнай тэрилли иһинэн ыһтылар сүрүн үлэлэргэ: тутууга, эмиһэн, аһылык бородуукталарынан, табаардарынан о.д.а. өнөкөрүһүн хааччыһы эйгэтигэр тендернай конкурснай принцип тутуһулуохтаах, о.э. үп-харчыны кэмчилээһин хайысхата ирдэниллэр.

Бу Бастайааннай комиссия үлэтин хайысхатынан өссө күһүөрү 2 депутатскай ыйытык көтөүлүбүтүтэрэ. Бастаҕыта, Түбө оскуолатын капиталнай өрөмүсүн хааччыһытын туругар депутат Никонов А.С. ыйытыгынан үлэ итэрэстэрэ туоратыллыбыттара, иккинчэ «Үтүө дьыала» чэрчитинэн Партизан нэһилиэгэр ыһтылыбыт үлэлэр төлөбүрдэрин туһунан депутат Иванов И.И. ыйытыгыта республика бу хайысхаҕа үбүлээһиниттэн тутулукутаах буолан тахсыбата. Кэнники улуус киини баанньыгы үлэтигэр гражданаар бөлөһүнэн сорукара «Эгисили» хаһыат нөңүө ыйытыллан туран. Маннаах балайда уһун кэм кэнниттэн хаһаайыстыба салайааччыта Кобяков А.Г. баанньык итигэр ситимин котеулар гаас бериллэһитигэр расчета табыллыбатаҕынан билигин көнөр кыаҕа суоһун бу итэрэ сайыһын эрэ туоратыллар кыахтаах дин быһаарыны, мэктиэ тьд бизрбита. Онон кэтэһэбит.

(Бүтүүтүн 3-с стр. көр)

Л. УВАРОВСКАЯ түһөрүттэ

АЙЫМНЫЛААХ ҮЛЭ ҮТҮӨ ТҮМҮКТЭРЭ

Ааспыт нэдиэлэҕэ Партизан нэһилиэгэр тийэн орто оскуола директорун И.П. Кайгородовы, завуч Н.Н. Алексееваны, научнай үлэ завучун М.П. Прокопьеваны, оскуоланы быһыл бүтэрэр 11 кылаас үөрэнээччилэрин кытта көрсөн үлэлэрин, үөрэхтэрин туһунан кэпсэтибит. Директор бастакы сонунунан «Дети России» дьин тыа сирин оскуолапарын компьютерынан хааччыыи программатын чэрчитинэн сэттэ компьютер тулпугтарын үөрэ-көтө кэпсэттэ. Үс сүл биир компьютерынан үлэли илорбут оскуолаба дьэ кырдык үөрүүлэх түгэн (2001 с. биллибэт дьон к. уоран ылыгыттар). Билигин анал компьютернай кылааһы аһан үлэҕэ киллэрээри бэлэмнээ сылдьаллар.

Оскуола бартыта 205 оҕо үөрэнэр, 34 учуутал үлэлиир. Үөрэх хаачыстыбата 98,9% тэнгэхэр, 77 үчүгэй, 2 туйгун үөрэнээчи баар. Былырынгы үөрэх дьылыгар 14 оҕо оскуоланы бүтэрбиттэн сэттэ оҕо үрдүк, үс

оҕо орто анал үөрэхтэргэ киирбиттэр. Быылгы үөрэх дьылыгар бизе оҕо БКГЭ-ни талбыт. Оскуола үрдүнэн бу экзамены туттарыы таһыма орто. Билигин даҕаны БКГЭ-гэн куттаналлар, бу иннинээҕи традиционнай туттарыыны ордороллор эбит. Урукку сылларга тэннээтэххэ, быылгы үөрэх дьылыгар улууска ыгытылыбыт олимпиадаларга үрдүк ситиһиилэри көрдөрбүттэр. Ол курдук Павлова Оля нуучча литературатыгар-1, саха тылыгар-1, төрүт културага-3, педагогика уонна психология-2, математика-3, Алексеева Маша нуучча литературатыгар-2, Колесова Варя математикага-3, Романов Боря географияга-2, Халдеев Гая 7 кылаас үөрэнээччигэ эмиэ бу предметке 2, Герасимова Надя физикага-3, Атласова Лена технологияга-1, черчениега-3 мистэлэри ылбыттар. Орто сүһүөхтэргэ «Дьуор» олимпиадатыгар 5 кылаастар улууска -1, биирдүүлээн суоттааһынга Петров Валера-3, хамаанданан 6 кылаастар 1 мистэти ылбыттар.

Үһүс сылын «Школа — сотворчество как центр воспитания гражданской культуры личности» дьин хайысханан үлэлииллэр эбит. Үөрэнээччилэр инниги үөрэхтэригэр туһалаах, көмөлөөх буоллун дьин сүрүн про-

фессиональной хайыска быһылытынан педагогической үөрэхтээһини киллэрбиттэр. Манна педагогика, социальная педагогика, психология предметтэргэ диригиник үөрэттиллээлэр. СГПА (гос. педагогическая) преподавателэ М.М. Прокопьева көбүлээһининэн, тэрийиитинэн пед. кылаастар үлэлииллэр. Үөрэнээччилэр оҕо саадыгар практикаланаллар, араас ис хөһөөннөөх тэрээһиннэри, оонньуулары ыыталлар. Маны таһынан оскуолаҕа гуманитарнай, математической кылаастар бааллар. Инникитин агрооскуола аһар былааннаахтар. «Искатель» дьин научнай-практической түмүү тэриллит, президентинэн 10 «б» кыл. үөрэнээччигэ Удинов Валентин талылыбыт. Номнуо «Наукага бастакы хардылар» дьин маннайгы конференцияларын ыыпыттар. Манна төрөппүттэргэн саҕалаан бары көхтөөхтүк кытыбыттар.

Иитэр үлэҕэ «Родительская академия» дьин хайысханан сайларталлар. Бу үлэни иитэр үлэҕэ солбуйааччы Л.П. Константинова, 1-8 кыл. дьэри организатор А.А. Алексеева төрөппүттэри оскуолаҕа чугаһатар сыаллаах-соруктаах сүрүннүүлэр. Төрөппүттэр араас тэрээһиннэри ыыталлар, оскуола үлэтигэр барытыгар кытыһаллар. Бу күннэргэ төрөппүттэр харчыларынан мебель ылаары сылдьаллар. Оттон оскуола улахан кыһалдыгынан дьыс-уот эргэтэ буолар. 1934 с. тутуллубут оскуола сиргэ тимирэн, харангаран, сиигирэн үгүс өрөмүөнү эрийэр. Үөрэх министрэ Ф. Габышева саҕа оскуола өтөрүнэн тутуллубат, ол онугар капитальной өрөмүөнгэ көмөлөһүөм дьин эрэннэрбит.

Быыл 12 оҕо оскуоланы бүтэрэр. Бары ханнык үөрөххэ туттарса баралларын чопчу быһаарынан сылдьаллар. Ол курдук СГУ медицинский, математический, физкультурнай институттарыгар, саха тылын, литературатын, нуучча тылын, журналистика, юридический факультеттарыгар туттарсар бадалаахтар. Оскуола президентэ, кылаас лидерэ Парников Андрей кэспиринэн үөрэх, бэрээдэк турута үчүгөйдөр, ыаллыы сытар оскуолаларга барыахтаахтара кэккэ биричиинэлэринэн туолбатах. Улууска да, оскуолаҕа да ыгытылар олимпиадаларга кыттан бастакы мистэлэргэ тиксэллэр эбит. «Сандыра» үгүсү бөлөһөр дьарыктаналлар. Бүтүн оскуола кизн туттар үөрэнээччилэрэ Дима Сысоловтин, кини 2002 с. Краснодарской кыраай Туапсе куоратыгар баран боксага бастаан кэлбит, Аммосов Валера, Мордосов Алеша, Романов Вадим, Парников Андрей үс сыллаарыта тэриллит (сал. И.В. Яковлев) нэһилиэк улахан дьонун футболга хамаандатыгар бааллар, бу күннэргэ Мирнэйгэ күрэхтэһэ барбыттар, Колесова Варя, Иванова Иза «Мин уонна эн» дьин рэп бөлөх солисткалар, быылгы улуустаагы хип-хоп фестивалыгар ситиһилээхтик кытыбыттар, ырыалара саҕа тахсыбыт компакт-дисктэҕэ киирбит, Иванова Иза эмиэ оскуола биир бастын спортсменката. Оҕолор «Энсиэли», «Юность Севера» хаһыаттары сөбүлээн ааҕаллар эбит.

Л. УВАРОВСКАЯ

«Сүгэ кыайбатабын сүбэ кыайар»

УЛУУС КИНИНИН ХАЙДАХ ТУПСАРЫАХКА СӨБҮЙ?

Кулун тутар 24 күнүгэр Нам селотун дьаһалтатыгар село тэрилтэлэрин салайааччыларыгар аналлаах муньааха селону тупсаран оноруу, общественнай бэрээдэк туруга, Кыайыи 60 сылын көрсө тэрээһиннэр, санитарнай ыраастааһын дьүүлээһининилэр. Село баһылыга Т.А. Кондратьева иһитиннэрбитинэн 2004 сылга селоҕа 8689 киһи баар эбит буоллаҕына, быыл 8725 буолбута, бу испиһэк хаһаайыстыбаннай киининэн оноруллан пропискалаах эрэ дьон киирэллэр, оттон тастан сылдан үлэлиир, прописката суох киһи элбэх, үгүс уопсай дьыллэр наймыга бэриллибит буолан хаһаайыннара биллибэт. Селоҕа 193 тэрилтэ баар, ынах иитэр кырдыбаастар кыайбат буолан ынах сүөһү ахсаана аһынаабыт, эдэр дьон сүөһүнү иһитинэн дьэрыктаммат, биэр эрэ базовый «Кымыс» хаһаайыстыба хаалбыт.

Былырын селону тупсарыыга 1 мөл. солк. тахса суумалаах үлэ оноруллубут, НПК таһынан суол-дамба оноруллу сылдьар, манна 230 тыһ. солк. көрүлүбүт, быыл бу суол үлэҕэ киирэхтээх, 50 суол бэлэтэ туруоруллубут, быыл эмиэ оччо бэлэ туруоруллулар былаанналар, бэлэлэргэ 60 тыһ. солк. көрүлүбүт. Тулуктан 6,5 км усталаах сайынгы водопровод тардыллыахтаах, онно 2,5 мөл. солк. суумалаах үлэ күүтэр, турба сыаната күн-түн үрдүү турарынан харчыта эмиэ үрдүүр. Улуус саны сьирдатыыга быыл 70 лаампаны эбии ыһыыр былаан баар, И. Винокуров, Чернышевская уулуссаларыгар 2 км усталаах эбии электролиния тардыллыахтаах, Нэлэргэ, Көчүгэ 2-лин км усталаах линия тардыллыахтаах, манна 800 тыһ. солк. көрүлүбүт. Аммосов болуоссата уларытан оноруллуохтаах, 2 км 800 м усталаах күрүө тутуллуохтааҕа агара бүппүт, штакетник, тротуар оноруутугар 100 тыһ. солк. көрүлүбүт.

Былырын 5 эргэ дьыс көтүрүлүбүт, быыл эмиэ 5 эргэ дьыс көтүрүлүбүт, оҕо площадкалар тутуллуохтаахтар, Көчүгэ Кутуков-

тар, Ипподром оройуонугар Матвеевтар дьыс кэргэттэрэ бу дьыаланан дьарыктаныахтара. Үһүс площадка оскуолапар икки ардыларыгар оноруллулар былаанналар, площадкаларга 120 тыһ. солк. былааннааммыт, 30 тыһ. солк. балааны тупсарыыга бэриллибит, Кыайыи болуоссатын онорууга 470 тыһ. солк. үлэ барбыт, Кыайыи күнүгэр болуоссаттар бары сибэккинэн силленилэллэригэр сыал-сорук туран билингэттэн үлэ ыытыллар, селону тупсаран онорууга барыта 5 мөл. 313 тыһ. солк. көрүлүбүт эрээри кэлэ илик эбит.

Муус устартан санитарнай ыраастааһынга месячник биллэриллэн тэрилтэлэр бары бэйэлэрин территорияларын, ону тэнэ субуотуньуктаан свалканы ыраастаахтара. Свалка туһунан болпурусу улуус муньаабын сессиятыгар киллэриллэхтээх. Оноуоха свалканы көрүүнү-истинни биир хаһаайынга сүктэрэр ордуга, «Быйан» АО ылын баарара этилиннэ. Ыттары өлөрүү салгыы ыытыллар, билингити туругунан 26 өлөрүлүбүт, быыл 100-кыты суох онгорор сорук турар. Селону көбөрдүү үлэтэ күүһүрдүлүүбүт, ол курдук хас биридди тэрилтэҕэ палисадниктарга учаастак ыһыарылан көбөрдүүнэн дьарыктаныахтара, тийгин быспакка көрүөхтэрэ-хараһахтара.

Общественнай бэрээдэк туһунан участковой уполномоченнайдар салайааччылары И.С. Терехов иһитиннэрин онордо. Село 3 учаастакка араарыллан хас бириддиэлэригэр участковой уполномоченнай үлэлиир. Октябрский уул. 8 №-х дьыттигэр кинилэргэ аналлаах пост оноруллубут, аны 2 маньык поһу онгорор былаан баар. И.С. Терехов эпитинэн участковойдар буруйу сэрэтэргэ үлэлээһиннэр, оноуоха общественность көмөтө кыра. Урукку өттүгэр ДНД дьин тэрилтэн тэрилтэлэр тахсан улахан көмө буолаллар, былырын кыттан бензин суобунан бу үлэ тохтотуллубут. ДНД-ны сөргүтэр, күнааыи 6 киһини таһааран патрулга кыһынар туһунан быһаарыи

ыытылына. Дьыс кэргэн киһини директор Л.А. Петрова селоҕа 39 иһэр-аһыыр ыал биллэр, кинилэр кытта дьысэлэригэр сылдьан үлэ ыытыллары туһунан кэпсэттэ. Олох эдэр ыаллар иһэллэрин, эмтэнигэ бариммэттэрин бэлэтээтэ. Селоҕа үөһэ этилибит иһэр-аһыыр ыалы таһынан 102 усулбуунайдык сууттаммыт, 38 хаһыыттан тахсыбыт, 30 хронической алкоголик баар. Бу сыһыппаралар бэрээдэк сатарыытын, криминал төрөтүнэн, туоһунан буолаллар.

Информациялары истэн баран муньаах кытыылаахтара ыытылылары бизрдилэр, бэйэлэрин санааларын эттилэр. «Учаастак ылан баран 10-пыы сыл дьыс туттубатах дьонтон учаастактары тобо былдыбааккыт!» дьин ыытыыга инженернэй оноруу 10 сыл хойутаан иһэринэн, учаастактарга уот, телефон суобунан дьон кыайан туттубат, ол иһин былдыыр кыахпыт суох дьин хоруйдана. Уопсайа 80 уһаайба былдыаммыт эрээри, онтон 40-на хаһаайыныгар хаалларыллыбыт, уоннаабыта суут нөҕүө былдыаһыаҕа. Билигин 400-тэн тахса киһи учаастакка наадыр. Оттон сир суокус быһыытын аукционга эрэ атыһаллар, аукционга ханыкка да чөлчөтти көрүлүбэт. Нам 2 №-х оскуолатын таһынаагы теплотрасса олус аллара оноруллубутунан дьон сылдырыгар мэйи үөскүүрүн туһунан ыытыыга теплотрассаны үрдэтэр кыапыбатын, киирилээ оноруохха сөбүн туһунан этилиннэ.

«Ленгаз» АО начальнига Р.С. Шапчиков свалканы ыраастааһынга тэрилтэлэри таһаар сөптөөбүн, бу садалааһынны өйүүрүн эттэ. Село иһигэр бөх-сыыс эмиэ элбэх, санэпиднадзор враһа Е.В. Кнаева эпитинэн, Кондинская уонна Колхознай уулуссалар олохтоохтору кирдээхтик олоороллор.

Муньаах түмүгэр ДНД-ны сөргүтэргэ, санитарнай ыраастааһыны тэрийэргэ биир санааҕа кэллилэр.

В. РЫКУНОВА

ЭКСПРЕСС-СОУННАР: семинардар, конференциялар, концерттар...

СЭРГЭХ СЕМИНАР УОННА «САХАМ СИРИН ТАПТЫЫБЫН» ХОМУУРУНЬУК

Ааспыт ый бүтүүтэ Салбан орто оскуолатын базатыгар саха тылын уонна литературатын учууталларыгар аналлаах «Үөрэнээччин ийэр үлэҕэ көбүлээһин» дьин темаҕа авторской семинар буолан ааспыт. Семинары оскуола үрдүк категориялаах саха тылын, литературатын учуутала, 23 сыл мэдэй ийэ тылы кэнээригэ тиэрдэ, айар үлэ алыбар уһуя, таһаарыылаахтык үлэли сылдьар Е.Д. Протопопова үрдүк таһымнаахтык ыытыпта. Семинарга улуус оскуолаларгытан, Уус-Алдан Баатаҕай оскуолатыттан учууталлар мустан санааларын сайа этэн, дууһаларын толору арийан истинник сөһөргөстилэр. Семинар аһаҕас уроугу бириинэн, үлэлох отчуотун билиһиннэринэн эрэ мунурдаммата. Евдокия Давыдовна 17-с сылын «Сыкыс» литературнай куруһуогу салайар. Манна дьарыктанар оҕо төрөбүт тылын диригиник үөрэтэр, хөһөөн айарга, мистэтига суруйарга холонор.

2005 сылтан республика салалтата оҕолор айымныларынан «Сулусчаан» дьин серия олохтоото. Ис киирбөх көстүүлэх, кыра тэттик эрээри, баай ис хөһөөннөөх «Сахам сирин таптыыбын» хомуурунук бу серияны аспытыттан биһиги, намнар үөрөүх тустаахпыт. Ол курдук бу күн хомуурунук сүрэхтэнигэ буолла. Манна араас сылга «Сыкыска» дьарыктаммыт оҕолор айымнылар киирбиттэр. Кинигэ үс түһүмэхтэн турар, түһүмэхтэри библиотекары П.П. Корякина, улуус бочуоттаах олохтооҕо Ф.Д. Ушницкая, учуутал Т.В. Касьянова сырдаттылар.

Айылдыны, ологу, олох көстүүлэрин оҕо улахан кийиттэн атыннык көрөрүн, өйүгэр сааһылаан көрөр дьорура туспатын, ырааһын хомуурунуну олоччу аахпыт киһи бэлэтини көрөр. Айылды араас көстүүлэрин оҕолор бэйэлэрэ көтөөн көрөн, болдойон, тугу көрөллөрүнөн тыһынаарымсытан эрэ буолбакка, төрөбүт дойдуга тапталаһан, иһирэх иһийинэн тыһынаан биэрбиттэр.

Саана атастаһына үтүөлээх учуутал, РСФСР үөрэтиитин туйгуна, «Учууталлар учууталлара», улуус бочуоттаах олохтооҕо А.Г. Ядрихинская: «Кимизэх маньык кинигэлээһи, үлээһи? Иһитин ууван юрлөрүг эрэ», - дьин ыытыллыгыгар, хомойуох иһин, биэр да илии күөрөбөтэ. «Улууска маньык үлэлэх, дьиннээх учуутал аһыах, ону аһан суох да дьээххэ мөп», - дьин Анастасия Гаврильевна санаатын түмүктээтэ. Уус-Алдантан ыалдыллыгыт РСФСР үөрэтиитин туйгуна, «Старшай учуутал», «Учууталлар учууталлара», Н.Н. Тарская аатынан Баатаҕай орто оскуолатын иһийэн үлэлиир «Кылыһах» оҕо фольклорнай студиятын уус-уран салайааччыта В.И. Троева: «Россияга тийэс бөрүллэр аакка түһэрэххэ» - дьин этиитин намнар ылынабыт дуу, таах истэн кэбиһэбит дуу?

Т.В. КАСЬЯНОВА, Салбан

ТӨРӨППҮТҮ КЫТАРЫ БИИР СҮБЭНЭН

Кулун тутар саҕатыгар Н.С. Охлопков аатынан улуустаагы гимназия «Образовательная среда сельской гимназии» дьин темалаах республикатаагы научнай-практической конференция буолан ааста. Манна республика араас улуустарыттан үөрэнээччилэр, учууталлар, төрөппүттэр кэлэн кытыыны ылан бардылар. Ол курдук аатырбыт ырыа куттаах Бүлүү улуунун Тобус нэһ. эстетический гимназията, Мэнэ-Хаҥалас, Мүрү, Хаҥалас, Өкөтөм, Хамааттатаагы гимназиялар кытыыны ылылар.

Конференция бастакы чааһыгар үөрэх үлэтигэр таһымын үрдэтэр институт доцена, РФ үөрэтиитин туйгуна, «Учууталлар учууталлара» В.Н. Харитоновна, СР үөрэтиитин туйгуна М.М. Никитина, гимназия директора В.Н. Попов тыл эттилэр. Ол кэннэ ыалдыттары гимназия иһинэн ыытыллыбыт байыанал-патриотическай ырыа, үгүсү конурстарын кыайылаахтара ээрэлээтилэр. Ону таһынан «Смотр песни и строя» түмүгүнэн кыайылаах кылаастар хааман көрдөрүлэр. Эбэрдэ концерт киниттэн конференция үлэтин садалаата.

Бастакынан, оҕолорго аналлаах

«Организация воспитательной среды для творческой самореализации личности учащихся» дьин теманан садалаатылар. Манна президентский субъект, куруһуоктар үлэлэрэ сырдытылына. Сүбэ чилиэттэрэ кэлбит ыалдыттарга билсипти оонньууну ыытылар. Иккиһинэн, учууталлар «Улууска гимназия: проблемы образовательной среды» дьин темалаах маастар-кылаастар көрдөрүлүнүлэр.

Үсүһүнэн, төрөппүттэргэ «Сотрудничество семьи и школы в современных условиях образования» дьин темба кэпсэтиһи тэрилиннэ. Кэлбит ыалдыттары төрөппүттэр комитеттара үөрэнээччилэр сэйиттэрин кытары биир ситимнээхтик үлэлилэрин сэрээтилэр, биһирээтилэр. Конференция иккис чааһыгар араас хайыскалаах секцияларга араас дьаһалтаттар аабылынылар.

Түмүгэр, кыайылаахтара үөрэх үлэтигэр таһымын үрдэтэр институт сертификатынан наараадалаатылар, республика иһинэн ыытыллар аабыларга кытыыны ыалларыгар рекомендация биэрдилэр.

А.И. ВАСИЛЬЕВА, «Тинейджер» куруһуок салайааччыта

ЫРЫА АБЫЛЫР КҮҮЭ

Ханнык баҕарар киһи талаанын чочуйдахха, онордоххо, сайыннардахха эрэ ыраа кэниир. Ол курдук олунньу бүтэһи күннэригэр М.Жирков аатынан Дьуоускайадагы музыкальнай колледж 1,2 курсу студентнара бэйэбит уолбут Кэскил Колесов көбүлээһининэн улуустаагы сыһылаан киингэ маннайгы «тугуй» концерттарын көрдөрбүттэрэ. Концерты Юлия Урлова салайан ыытыпта. Республика араас улуустарыттан Сунтаартан, Хангаласан, Уус-Алдантан, Орто Халымааттан төрүттөөх оҕолор, эдэркээн 18-19 эрэ саастаах Коля Васильев, Катя Захарова, Ариан Стрелковская, Юра Варламов, Настя Барданова, Маша Местникова, Айсен Захаров бааллар. Бары даҕаны айылдаттан талааннаах, ырыа куттаах ыччаттар. Инникитин бу оҕолор Сахаларын сирин аатырда, киһи ырыатын-тойугун дойду араас мунуктарыгар билсиптиннэрэхтэрэ, иһитиннэриэхтэрэ турдаҕа.

Биһиги, көрөөччүлэр, киһилэр ырыаларын сүрдээһин дьин биһирээтибит. Ол эрээри Захарова Катяны, Кэскил Колесовы, Коля Васильевы чорботуохтугун баҕарабыт. Эдэркээн ырыаһыттар биир-биир саха билилээх мелодистарын ырыаларын толорбуттарын сөргии иһиттибит. Этэргэ дылы, биир аһы өр ситтэххэ киһи хал буолар, ол тэнэ эмиэ өрүү биир ырыаһыгы истэрээн салдарын, онон бу оҕолор кулаастара, ылылар уратылаара харахха бырадыллар, уонна сөҕөһөрүллэр. Мин баҕача сааспар дьэри бэйэлэрэ баҕа өттүлэринэн кэлэн ылаан-туойан, оонньуу-көр тэрийэн барбыттарын истэ да, көрө да иликпин.

Концерт бүтэһигэр улуус культурата сайдарыгар олохторун анаабыт, музыка, ырыа дьин баран утуйар да ууларын умнубут Т.А. Гурьева, У.К. Местникова оҕолорго анаан кэс тылларын эпиттэрэ. Кинилэр эмиэ бу колледжга (оччотоогуга училищени) бүтэрбит буоланнар, оҕолор кэлэн концерттаабыттарын аймадырдыгы, бэйэлэрин эдэр саастарын санаан долгуна, үөрэ ылынылар. Үөрэхтэригэр ситиһиилэри, идэлэрин таптыылларыгар, баһылыылларыгар, Сахаларын сирин культуратын сайыннара туралларыгар баҕа санааларын тиэрдибиттэрэ.

З.И. ЕГОРОВА

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ УЛУУСПУТ ОЛОХТООХТОРО!

Энги дүүлүгүтүгэр улуус муньябын 2004 сүл сабаланыбыттан бэттэх кэмнээх үлэтигэн билиһинэрэбит. Сессиялар үлэрин уонна ыһыһылыбыт быһаарыларбытын хаһыат нөүгө дьон-сэргэ билиитигэр таһааран испиллар. Онон энги улуус муньябын үлэтигэр сыһыаннаах быһаччы этилэргитин уонна сайбыһыаньаларгытын бэйэбит кыайар көрүнгүтүнэн хаһыатынан, суругунан, эбэтэр телефонуна киллэрэргитигэр: Нам с., Октябрьскай уул. 1, тел. 41-0-60, факс 41-8-26

БЫҺААРЫЛААХ КЭМ СОРУКТАРА

(Бүтүүтэ. Иннин 1 стр. көр)

Усүһүнэн, тыа хаһаайыстыбатын, сири туһаны, айылҕа харыстабылын хайыскаларынан үлэлиир Бастайааннай комиссия (предс. Алексеева Л.В.) ааспыт сылга эмиз балайда үлэни ытта. Бу комиссия бюджет, нолуок, экономика политика тыгар үлэлэр Бастайааннай комиссияны кытары холбоһон муниципальнай сир-уот нолуогун, арендатын, сири харыстааһын уонна туһаны хонтуроолун боппуруостарыгар кэжэ нормативнай докумуоннар ыһыллаларын ситистэ.

Туһааннаах комиссия эмиз нэһилиэтин иһинэн көмүскээн улуус киинигэр сибиниэ иһитигинэн дьарыктанар «Алгыс» базовой баһынай хаһаайыстыбатыгар (сал. Бурцев Н.Е.) туберкулез турбутун суох огорууга суһал дьаһаллар ыһыллаларын туруорсубута. Төһө да густаахтарга ыарахан иһин бу уталытыллыбат дьаһаллар тургонник олоххо кириилэригэр депутатскай сабыдыалы огорбуттара өйдөнүүн наада. Комиссия тыа хаһаайыстыбатын салаатын материалнай-техническай базатын бөрөгүтүгэ туһааннаах тэрлэтэри кытары биригэ үлэлэһэн Улуу Кыайы 60 сылыгар 60 производственной объектары тутууну үбүлээһини өйүүр боппуруос көрүлүүтэ ситиһилинэ. Бу улахан көрүлээһин Саха Республика тыгар тыа сирин экономика тын сайдыытын 2002-2006 сылыгара президентскэй программа чэрчитинэн барыахтаах буолан министерство өйбүдүнэн ытыллылар былааннанар, 10 сыллаах кредити туһаны барыада.

Төрдүһүнэн, улуус социальнай хайыскаларынан дьарыктанар Бастайааннай комиссия (предс. Попов Р.Г.) болормототугар үөрөх, доруобуйа харыстабылын, культура, социальнай көмүскэл курдук кэжэ эйгэ салаалара, общественной-политическай дьаһалларбыт тускуллара турдулар. Ол курдук «Харысхал» программа чэрчитинэн граждандарга материалнай көмүүн огоруу Балаһыаньата, 2005 сыллаах бюджеткэ физкультура, спорт, ычат политика тын, үөрөх, доруобуйа харыстабылын салааларын финансовай өйөөһүнү бэйэбит кыахпытынан кэжэти боппуруостара депутаттар өйбүдүнэн ыһыллар.

Улууспут социальнай-экономическай, культурнай уонна общественной-политическай олоһор уһулуччулаах үтүөлээх ытык-мааны дьоннорбут үтүө ааттарын үйэтитэр аналлаах боппуруостара болормотолоох сыһан олохтоонута ситиһилинэ, анал Балаһыаньа бигэрэниэ. Ол курдук уһулуччулаах государственнай-политическай деятель И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 110, суруйааччы И.Д. Винокуров Чарылтан 90 сылыгар аналлаах кэм дьаһаллар ыһыһылынылар, И.С. Шарапов, Р.Е. Тарская, В.Е. Колмогоров ааттара үйэттигилинилар. Улуу Кыайы 60 сылыгар аанамыт общественной-тэрийэр үлэ кэли дьаһалларын үп-харчы, тэрэһин өттүнэн өйөөһүн оһоһулунна.

Бэһиниэ, баай-дуол, бас били хайыскаларынан үлэлэр Бастайааннай комиссия (Предс. Попов Е.М.) муниципальнай бас билигин, дьэһини-уоту, сири-дуолу чуолкайдаһын уталытыллыбат боппуруостарын улуус муньябар туруорда. Улуус муниципальнай бас билигин дьаһайар-салайар бэрээдэтин туһунан Балаһыаньаны ыһыһылынар үлэлирин ситистэ. Улуус муньябар кэжэти XXV сессия тыгар улуустаагы гимназия интерната буолан турар дьэһини улуус суопсунаһыгар 2,0 мөлүйүүн суумаа атыылаһан ылар туһунан боппуруоска бэйэтин көрүүтүн бу объект төлөбүр суох босхо бариллээхтэрин туһунан туруорсубута. Ол гынан баран интернет монкурууга аабыт дьэһини-уот хаһаайыстыбатын государственнай тэрлэтэтин (ГУП ЖКХ) баайы буо-

ларынан босхо бариллэр усулуобуйата суох буолан онуоха депутаттар өйдөбүллэрэ хайдыһан көтөбүллүбүт боппуруос толору өйөмтө.

Онон «Энсиэли» хаһыат 17.03.2005 с. 34 №-гэр иһитинэрilibитин курдук гостиница (интернат) атыыга барда гынан баран улууска гимназия интернатын быһылытын аанна.

Алтыһынан, кадровой, правовой политика уонна общественной кытары сибээстэргэ Бастайааннай комиссия (предс. Местников Г.Г.) «Олохтоох салайыныны тэрийини уопсай тускулларын туһунан» Федеральнай Сокуон олоххо кириитинэн сибээстээн элбэх үлэни тэрийдэ. Ол курдук улуус нэһиликтэригэр муниципальнай тэриллэри тэрийэр, кыраһыссалары саналы биэргэтэр уонна кирилэргэ тыа сирин нэһилиэниэлээх пууннарын статуһун иһэргэр, административнай киинэрин быһаарар. Улуус муниципальнай тэриллэтин структура тыгар, Устаабыгар уонна киин анал символларын олохтоонунга улуус территориянай чэрчитигэр сыһыаннаах о.д.а. боппуруостар утумнаахтык көрүлүннүлэр. Бу комиссия улуус муньябары иһити сессияларыгар көрүлүбүт быһаарыларын олоххо киллэри туругар малдытын болормотун ууар. Комиссия сүрүн анал быһытынан көтөбүллэр уонна сессия көрүүтүгэр кирбит, ону тэңэ биридилээн граждандартан, тэрлэтэлээн көтөбүллэр араас боппуруостарга правовой өттүнэн чуолкайдаһынар, түмүктэһинэр уонна огорорунан уратылаах уонна элбэх үлэлээх. Ол да иһин бу комиссия депутаттара атын комиссиялар үлэлэригэр үгүстүк кытталлар.

Сэттиһинэн, хонтуроолуур үлэни тэрийэр функциялаах Бастайааннай комиссия (предс. Попов П.М.) улуус муньябары үлэтигэр сыл устата сокуонун, быһаарылар туолууларын, кирилэр олоххо кириилэрин хонтуроолуур-тэрийэр үлэни ытыһан кэллэ. Кирилэр чопчу хонтуроол бэрээдэтин 7 боппуруостары бэлэмнээһинигэ уонна көрүүгэ депутатскай сабыдыалы огордулар. Үлэ бу хайыска тыгар комиссиялар сорох кэжэ өрүттээх боппуруостары быһаарыга холбоһон үлэлээһинэрэ ордук кыахтааһын, көдүүстээһин депутаттар сөпкө өйдүүлэр.

Ааспыт сылга улуус муньябар аатыгар, депутаттарга Местников Г.Г., Иванов И.И., Федоров А.С., Федоров А.А., Попов И.А., Попов Р.Г., Куличкина А.С. араас суруктар, докумуоннар, биридилээн эбэтэр бөлөһүнэн сайбыһыаньалара кирилэр толорууга ыһыһылылар. Кирилэртэн 15, о.д. 60% быһаарылынылар. Бу үлэ улуус муньябары депутаттара кимнээх туһааннааһын быһаччы кытыннылар, эһитиһинээхтик сыһыаннастылар. Кэжэ боппуруостар-туруорсуулар туһааннаах бастайааннай комиссиялар нөүгө улуус муньябар сессияларыгар көрүлүбүттэрин туһунан үөһэ сорох холбордулар аалтаатым. Граждандар, нэһилиэниэ туруорсар боппуруостарын быһаарыга салайааччылар сирэй эһитиһинэри иһитиһин да ирдэһэр биһиги эбээһинэспит буоларын өйдүүбүт.

БЫЫАРДААЧЫЛАР НАКААСТАРЫН КЫТАРЫ ҮЛЭ

Нэһилиэниэртэн кирбит туруорсуулары, этилэри, атыннык эттэхэ накаастары толоруу депутатскай үлэ биир сүрүн хайысхатынан, көрдүгүтүнэн буолар. Накаастары толоруу иһин улуус депутаттарыгар да, улуус баһылыгар да тэң ирдэбиллэр туруорулаллар. Ол да быһытынан холбоһуктаах дьа-

һалбытыгар барыта 194 этии толорууга ыһыһылыта. Бу үлэ туругун туһунан 2004 сүл от ыйыгар XX-с сессия улуус дьаһалтатын отчуга истиллибита, чопчу суруктар туруоруллубуттара. Билигин туругунан 42 накаас олоххо кирдэ, о.д. толорулунна. 44 накаас толорууга сылдыар, 62 накаастар үп-харчы тиийбэтинэн толоруллар болдохторо уһатылына. Ааспыт икки сылга капиталнай тутууга, тупсаран огорууга туһулаһыт үбүлээһин кыраһысчыһын үлэ тэтимэ лаппа намыһах этэ. Бу балаһыаньаттан булгучту таһар инниттэн быһылты 2005 сыллаах улуус бюджет тыгар 14500 таһа тыһыһыһылаах үбүлээһини благоустройство ыстатыйа тыгар быһаардыбыт.

Үөһэ эһитим курдук улуус муньябары XXV-с (сүүрбэ бэһис) сессия тыгар тыа хаһаайыстыбатын производственной объектары тутууга улуустаагы Програмада 60 объекти киллээн быһаардыбыт. Малнык үтүө инициативнай хамсааһын Улуу Кыайы 60 сылынан сибээстээн улууспут үлэтигэр дьонубаһыһыларын ювүлээһинэригэр көтөбүллүбүтэ дьонун суолталаах. Кирилэри туох баар кыахпытынан өйдүүх густаахтыт. Үөһэ этилдибит дьаһалларбыт накаастары толорууга, улуус благоустройствоту, тутууга, туруоруллар үгэ суруктарытын накаастарбытын толорууга хамсааһыны таһаарыгар саарба-балабаһыт.

Түмүктээн этэр буоллааха, улуус муньябар улуустаагы муниципальнай тэриллэни бэрээстэбилтэлээх органын быһыһытын бэйэтин болормотуу чэрчитинэн улуус дьаһалтатын, бюджетнай, государственнай тэрлэтэлэрин кытары бары көтөбүллүбүт проблемаларга биригэ үлэлээн кэллэ. Ол гынан баран үлэ көдүүһүн үрдэттигэ, тэрэһини түргэтэтигэ, кэскиллээх, ордук улахан суолталаах боппуруостары кэжэргэтээн олоххо киллэригэ өссө да тэтимнээхтик үлэлирибит, онуоха эһитиһинэни күүһүрдэрибит эрэйиллэр.

Онон 2005 сылга улуус муниципальнай тэриллэтин сапаттын иһингэр ханьык политической суруктар турарларый!

Бастаан туран, «Олохтоох бэйэни салайыныны тэрийини уопсай тускулларын туһунан» уонна 122 №-дээх (суперсокуон) Федеральнай Сокуоннары олоххо киллэри утумнаахтык кирилэрин хааччылар инниттэн олохтоох суолталаах нормативнай балаһыаньабытын салгыы бөрөгүтүгү, соровор урукку дьаһалларбытын хаттаан көрүнар усулуобуйа тыгар оловурбут быһыһынан улуус Устаабыттан садалаан элбэх дьаһаллар ыһыһылаахтаар.

Нэһиликтэр чэрчилэринэн сага тэрлээхтээх муниципальнай тэриллэлэргэ олохтоох салайыны органын уонна кирилэргэ талылар дуоһунастаах дьону быһаардаһын тэрэһинээхтик ытыһылыгытын хааччыһы буолар.

Иккиһинэн, 1941-1945 сс. Ара дойдуга Улуу сэриигэр Кыайы 60 сылыгар аанамыт дьаһалларбытын тэрэһинээхтик ытыһы эһиттээх үлэтэ бара турар. Кирилэр дьонунук ытыһыллаларын хааччыһы биһиги ытык кэспит буолар.

Усүһүнэн, биһиги улууспутугар уһулуччу үрдүк суолталаах, биир дойдудаахтык бөдөн государственнай, политической деятель И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 110 саһынан сибээстээх дьаһалларбыт элбэх өрүттээх үлэни ытыгарбытын эбээһинэспит.

Маньаха барытыгар, мантан даһаны атын араас өрүттээх социальнай-экономическай, культурнай, общественной үлэлэригин уонна суруктарытын олоххо киллэригэ улууспут олохтоохторун бары аранатын кэжэни кытыннарар, үүнүү-сайдыы биир кэрдис кэжэргэр ураты түмүүллээх буоларбытын эрэйиллэр.

Языком цифр

ВЫПОЛНЕНИЕ ЗАДАНИЯ НА ЯНВАРЬ-ДЕКАБРЬ 2004 ГОДА ПО ПРОИЗВОДСТВУ ВАЖНЕЙШИХ ВИДОВ ПРОДУКЦИИ МО "НАМСКИЙ УЛУС" ЗА ЯНВАРЬ-ДЕКАБРЬ

	Единица измерения	Объем производства		в процентах к:	
		задание	выполнение	задание	соотв. периоду прошлого года
Перерабатывающая промышленность					
Алмазы природные сортированные	тыс. долл.	2415	227,6	9,4	4,1
Древесина деловая I	тыс. п.к.м	11,50	13,19	114,7	96,1
Пиломатериалы I	тыс. куб.м	5,00	6,90	138,0	99,1
Художественные, сувенирные и пр. изделия I	тыс. руб.	155,0	146,4	94,5	118,2
Швейные изделия	тыс. руб.	1343,5	622,0	46,3	41,2
Мебель (без встроенной) в оптовых ценах I	тыс. руб.	498,0	296,9	59,6	43,3
пересчете на молоко I	тонн	1556,0	819,2	52,6	111,8
Масло животное I	тонн	71,0	94,8	133,5	93,9
Хлеб и хлебобулочные изделия I	тонн	1284,0	1193,9	93,0	93,4
Мука	тонн	140,0			
Кондитерские изделия I	тонн	29,0	27,4	94,3	75,5
Товарная пищевая рыбная продукция, включая консервы I	тонн	31,0	72,9	2,4	71,5
Безалкогольные напитки I	тыс. кл.	120,0	99,2	82,6	108,4
Минеральные воды I	тыс. л/литр	350,0	1,1	0,3	0,3
в том числе вода	тыс. л/литр	350,0	1,1	0,3	0,3
Сельскохозяйственная продукция					
Мясо (сельхозпродукция)	тонн	575	564,2	98,1	101,2
Молоко (сельхозпродукция)	тонн	3000	2320,5	77,4	82,6
Численность сельскохозяйственных животных по состоянию на 1.01.05г.:					
КРС	голов	18200	15553	85,5	89,2
в т. ч. коров	голов	6800	5605	82,4	86,2
свиней	голов	1750	1085	62,0	78,4
лошадей	голов	7090	6829	96,3	98,6
птиц	голов	5000	2076	41,5	60,8
Объем производства сельскохозяйственной продукции:					
скота и птицы на убой в живом весе	тонн	2200	2247,1	102,1	105,4
молока	тонн	11000	10054,4	91,4	97,5
яиц	тыс. штук	670	144,0	21,5	25,0
зерновые культуры	тонн	1750	348,0	19,9	33,8
овощи (вкл. закрытый грунт)	тонн	4020	2954,8	73,5	74,8
картофель	тонн	4550	4674,7	102,7	113,6
Объем закупок сельскохозяйственной продукции:					
скота и птицы на убой в живом весе	тонн	400	275,3	68,8	127,4
молока	тонн	3700	3692	99,8	107,4
кобыльего молока	тонн	10	3,3	33,0	65,6
яиц	тыс. штук	100	4	4,0	6,3
рыбы	тонн	71	73	102,8	118,2
овощи	тонн	2565,0	2554,7	99,6	88,0
картофель	тонн	2607,0	2584,3	99,1	111,0
зерновые культуры	тонн	600	470,0	78,3	78,3

Иллэҕ кэм - кылаакка тэҕнээх

«КУБЭЙЭ-ХОТУН» КОНКУРСКА

Ийэ барахсан сүбэтинэн-аматынан, истин-иһирэх сыһыанынан дьэ кэргэн иллээх-эйлээх, бөвө туруктаах буоларыгар оруола улахан. Кулун тутар 24 күнүгэр инбэлииттэр улуустаагы обществоларын көүлээһининэн Н.М. Рыкунов аатынан улуустаагы библиотекага «Кубэйэ-хотун» конкурс ыһытылына. Бу конкурс республика дьахталлар хамсааһынарын 80 сылын туоларыгар аанна. Манна 1 Хомуस्ताах, Хамаарта, Модут, Аппааны уонна Нам эһилиэниэтигэр икки хамаанда кытыннылар. Конкурс алта түһүмүһүнэн — «Бэйэни билиһинэри» — «Балдытымсах сандалы», «Тобуллас өй», «Көмүс илин», «Кыраһы харах», «Мин хаарга сибэки үүнүрдим» — олус иһитиһинэйдик барда.

Оонньооччулар бары да бэлэмнээн кэлбит буолан, түһүмэх айы илин-кэлин түсүһүн конкурс хатыһылаахтык ааста. «Бэйэни билиһинэригэ» обществоларын үлэтин сырдаттылар. «Тобуллас өй» викторина ыһытылыра республика дьахталлар хамсааһынарын тула бэрилинэ. Бу түһүмэх библиотэка үлэтигэ Семенова С.Н. бэлэмнээн ытта. Манна уонна остуол сервировка тыгар хамаарталар күнээтилер. Кирилэр остуолларын Гжель иһитинэн «Голубая сказка» дьэ ааттаан олус тупсаһайдык кизэргэспиттэр. Уран тарбахтаахтар оноруктарыгар намнар аатырдылар. Болормотолоох буолууга бары да эгил-тэгил түһүстүлэр. Сир сэмээр сибэкини огорууга Корякина У.А. инники сырытта.

Түһүмэхтэр быһастарыгар хамаандалар эрдэттэн бэлэмнээбит оонньооччуларын сэргэхтик ытытылар. Аппааны оскуолатын 3-с кылааһын үрэнэ-эччитэ Настя Иванова истин ыраатынан конкурсу кизэргэтэн биэрдэ. Улуустаагы инбэлииттэр обществоларын председателэ Алексеева Полина Иннокентьевна «Ангел в ладошке» сурунаалга Сокольникова Маша туһунан таһыбыт нүөмэрин киһиэхэ бэйэтигэр бэлэхтэтэ.

Түмүккэ Алексеева П.И., Федорова Т.Р., Иванова М.С. састааптаах жюри номинациялар кыайылаахтары ааттатаала. «Кубэйэ-хотун» үрдүк аатын Хамаараттан Индеева Н.В. ылла. «Тобуллас-хотун» — 1 Хомуस्ताахтан Соловьева С.А., «Далбара-хотун» — Хамаараттан Охлопкова М.Е., «Айаана-хотун» — Корякина У.А., «Чэмэлиэ-Куо» — Модуттан Сокольникова Маша, «Ураана-хотун» — Нам-2 хамаандаттан Гаврильева Р.Е. ааттарын сүгэн үөрдүлэр-көтүлэр. Кирилэр бары анал бириистэри, онтон конкурс кыттыһылаахтара сэмэй бэлэхтэри туттулар.

Бу конкурсу улуустаагы библиотека үлэтигэ Попова Х.К. иллээн-садалаан хомойдук ытта. Конкурс кыттыһылаахтара бары сэргэхсийэн, астынан тарастылар.

К. ОЛЕСОВ, Нам сал.

БИЛЭЭРИИЛЭЭР РЕКЛАМА

СПОРТ МААСТАРА ЕГОРОВА Р.Н. БИРИИНИГЭР НУУЧЧА ДУОБАТЫГАР УЛУУСТААҔЫ ТУРНИР

- 1. Турнир сыала уонна соруга:**
  - дуобатчыттар маастарыстыбаларын үрдэтии;
  - саҕа талааннары булуу;
  - чөл ологу пропагандалааһын.
- 2. Турнир буолар сирэ уонна күнө:**

Турнир Нам сэлэинньэтигэр «Дебют» дуобат кулубуугар муус устар 2-3 күннэригэр буолар. Кыттааччылары регистрациялааһын муус устар 2 күнүгэр сарсыарда 9.00-10.00 часка диэри ытыллар. Турнир 10.00 чаастан сағаланар.
- 3. Турнир кыттааччылары:**

Турнирга разрядыттан тутулуга суох оонньоон бағалаах барыта кыттар. Турнир арыс бөлөҕүнэн араарыллан ытыллар: маастарга кандидаттар эр дьон, маассабай разрядтаах эр дьон, дьахталлар, ветеран эр дьоннор, 5-11 кылаас уолатара, кыргызтара, 1-4 кылаас уолаттара, кыргызтара.
- 4. Турнир ыгыты бэрэздэҕэ:**

Турнир швейцарской системанан 9 тур оонньоонор. Хас биридии кыттааччыга партия бүтүөр диэри 30 мүн. бөрүллэр. Турнир саалаан ыгыты судейскай коллегияга сүктөрүллэр. Турнир 2003 с. дуобат Кодексаһын быраабылаларыгар олобуран ытыллар.
- 5. Турнир тэрийэччилэр:**

Турнир «Нам улууһа» муниципальной тэриллии спортка отдела уонна улуус дуобатка федерацията тэрийэн ытыллар, бириистэри, нағарадалары олохтууллар.
- 6. Кыһайылаахтары нағарадалааһын:**

Хас бөлөх аайы үс бастагы мистэлэри ылбыт спортсменнар мэтээллэринэн, грамоталарынан уонна бириистэринэн нағарадаланаллар. Үчүгэй оонньоуну көрдөрбүт спортсменнар спецбириистэринэн бөлүстөнүллэр. (Үчүгэй старт, үчүгэй финиш, кырасабаай комбинация, кырасабаай этюднай кыһайы иһин, кыһайыга дьулуур иһин, турнир лидерин, кыһайы иһин, саамай эдэр уонна саамай кырдыас оонньооччуларга).

Улуус дьаһалтата

Намский ЛТЦ ЯТЦЭ сообщает своим абонентам, жителям с. Намцы о возможности предоставления дополнительных видов обслуживания, предоставляемых с цифровой станции с. Намцы:

№ п/п	Виды услуг	Размер оплаты в рублях (в месяц)	
		население	организации
1	Сокращенный набор абонентских номеров	20	30
2	Соединение без номера	20	30
3	Предоставление исходящей связи по паролю («8»)	20	30
4	Будильник	20	30
5	Временный запрет входящей связи	20	30
6	Безусловная передаточная вызовов	90	179
7	Переадресация вызова при занятости	90	179
8	Переадресация вызова при отсутствии ответа	90	179
9	Ожидание вызова	20	30
10	Вызов занятого абонента	20	30
11	Определение зонирования вызова	168	280
12	Конференц-связь	168	280

Данные услуги предоставляются при наличии телефона с тональным набором.

Продаю пилораму. **Обр. по сот. тел. 766-088**

Сүүрэр, үчүгэй туруктаах «Урал» мотоциклы атылаһабын. **Тел. 41-6-46 үлэ кэмизер, 41-3-15 кизгэ өттүгэр**

Продается овес, ячмень, дробленка (амгинские). **Обр. по тел. 25-2-90, 715-929.**

Срочно продается 2-хкомнатная квартира в с. Нам (центр, отопление). **Торг.**

Обр. по адресу: ул. Ленская, 1, кв. 4 (территория Быткомбината).

Продается б/у 2-хкомнатная квартира в п. Жатай, рядом автобусная остановка, проф. лицей, магазин (ул. Матросова, 22).

Тел. 8 (243) 47-657, спросить Максима, с. Намцы 41-9-65, спросить Ивана

ИДЬУО ИИТИННЭРЭР ОБОЛОРУ КЫРБЫЫЛЛАР, ХАРЧЫЛАРЫН БЫЛДЬЫЫЛЛАР

Кулун тутар 22 күнүгэр Нам с. олохтообо гр-ка Я. иһитиннэрибинэн кулун тутар 19 күнүгэр кини сааһын ситэ илик уолун В.-ны дьизитин подьёһыгар гр. О. кырбаабыт. Кулун тутар 26 күнүгэр Намга сааһын ситэ илик А.-тан күнүс 14 ч. сабана 34 солк. харчытын былдыаабыттар. Кулун тутар 27 күнүгэр Аппааны олохтообуттан гр. Е. ВА3-21063 массынатын угоннаабыттар, уоруйахтар — Аппааны олохтоохторо тутулуубуттар.

Нэдиэлэ устата 144 киһи административнай эппитинэскэ тэрдьылбыт, ол иһигэр 1 киһи төрөппүт эбэһинэһин толорбутун иһин. ГАИ712 транспорты бэрэбэркэлээбит, 82 боротокуюл толорбут, стоянкаба 7 транспорт туруоруллубут.

Администрация МО «Намский улус» объявляет открытый конкурс на размещение муниципального заказа для бюджетных учреждений. Наименование заказа:

КАПИТАЛЬНЫЙ РЕМОНТ ОБЪЕКТОВ ЖИЛИЩНОГО ФОНДА.

Наименование объекта (учреждения)	Вид ремонта	Вид работы
16-тиквартирный жилой дом, ул. Октябрьская, 8	Капитальный ремонт	1. Замена окладных венцов 2. Замена балок цокольного перекрытия 3. Замена полов 4. Ремонт штукатурки, покраска и побелка
8-ми кв. жилой дом, ул. Чернышевского, 28	Капитальный ремонт	1. Замена окладных венцов 2. Замена балок цокольного перекрытия 3. Замена полов 4. Ремонт системы отопления 5. Замена электропроводки
Саночистка жилого фонда		

Участниками конкурса могут быть юридические лица и индивидуальные предприниматели (претенденты), имеющие или привлекающие по договору подряда, аренды, лизинга производственные мощности, оборудование и трудовые ресурсы, необходимые для работы.

Участник не должен быть неплатежеспособным, находиться в процессе ликвидации (для юридического лица), быть признан несостоятельным (банкротом). Претендентом не может являться организация, на имущество которой наложен арест и (или) экономическая деятельность которой приостановлена.

Конкурс состоится 16 мая 2005 г. в 10 ч. 00 м. Заявки принимаются до 15 апреля 2005 г. Контактный телефон 41-6-23 (Лазарев Алексей Кузьмич) Юридический адрес: РФ РС(Я) с. Намцы, ул. Октябрьская, 1, кабинет 211.

ПРИКАЗ

военного комиссара Намского улуса

№ 46 от 28 марта 2005 г. с. Намцы
**«О ПРИЗЫВЕ ГРАЖДАН 1978-1987 г. РОЖДЕНИИ
НА ВОЕННУЮ СЛУЖБУ В АПРЕЛЕ-ИЮНЕ 2005 г.»**

& 1
На основании Закона «О воинской обязанности и военной службе» на территории Намского улуса Республики Саха (Якутия) с 1 апреля по 30 июня 2005 года проводится призыв граждан на действительную военную службу в Вооруженные Силы Российской Федерации.

& 2
Явке на призывной участок военного комиссариата Намского улуса для призыва на военную службу подлежат, все граждане 1987 года рождения, которым ко дню призыва исполнилось 18 лет, а также граждане, родившиеся в 1978-1987 годах, у которых истек срок отсрочки от призыва на военную службу или ранее не призванные на военную службу по разным причинам.

& 3
Все граждане, подлежащие призыву на военную службу в Вооруженные Силы Российской Федерации, обязаны прибыть на призывной участок по адресу: с. Намцы, ул. Ойунского, 8, точно в назначенные дни и часы с документами, указанными в повестках. Граждане, не получившие повестки о явке для призыва на действительную военную службу, обязаны прибыть в военный комиссариат улуса с 4 по 8 апреля 2005 г., имея при себе документы, удостоверяющие личность.

& 4
Все лица призывного возраста, подлежащие призыву на военную службу, временно выбывшие и прибывшие на территорию Намского улуса, обязаны явиться незамедлительно к месту постоянного жительства и прибыть в военный комиссариат, в котором состоят на воинском учете, для прохождения призывной комиссии.

& 5
Граждане, не явившиеся своевременно для призыва на военную службу или уклоняющиеся от явки на призывной участок, несут ответственность согласно действующего законодательства.

& 6
На основании Закона «О воинской обязанности и военной службе» руководители предприятий, учреждений, организаций, акционерных обществ и учебных заведений обязаны освободить граждан, подлежащих призыву от работы или учебы на время, необходимое для прохождения призыва, отозвать их из командировок и обеспечить своевременную явку их на призывной участок.

Военный комиссар Намского улуса подполковник **А. ЕРШОВ**

Ремонт, настройка компьютеров, 1С, НДФЛ (дилер ООО «Копиртехсервис»).
Тел. 42-6-66

БЛАГОДАРИМ

НПК с 1996 года собирает материал по истории педучилища (колледжа): о преподавателях и работниках разных лет, о выпускниках, начиная с 1967 года.

Мы благодарны всем нашим ветеранам, помогающим в работе музея, а также всем выпускникам, приславшим материал о себе.

В этом, 2005 году, прислали содержательный материал: **Попова Аграфена Семеновна**, завуч Намской средней школы, предоставила материал о своей сестре Поповой Наталье Семеновне, выпускнице училища 1967 года, отличнике образования РС(Я), стипендиате Фонда «Дети Саха-Азия», учителе-экспериментаторе, которая рано ушла из жизни.

Иванов Сергей Семенович, учитель труда Бетюнской средней школы им. Таллан-Бюра, выпускник 1987 года, подарил фотографии всех курсов выпуска НПУ 1987 г.

Ситцева Ульяна Дмитриевна, отличник культуры РС(Я), кавалер юбилейного знака «370 лет вхождения Якутии в состав России», методист отдела культуры, которая в педучилище проработала 18 лет заведующей РДК, подарила краеведческий материал научно-практической конференции «Ленский острог» (2002) и фотографии.

Мы на днях получим материал от **Азаровой Валентины Прокопьевны**, преподавателя нашего училища в 1965-97 гг., отличника просвещения РСФСР, народной мастерицы РС(Я), лауреата и кавалера «Золотой медали» Всероссийской выставки 2002 г. Она готовит фотоматериал из семейного архива о годах работы в НПУ, о коллегах и студентах для безвозмездной передачи в музей колледжа. Валентина Прокопьевна первая, кто решила сделать такой подарок родному колледжу.

Дирекция НПК и руководитель музея выражают огромную признательность всем им за отзывчивость и поддержку в нашей работе.

Руководитель музея Степанова П.М., ветеран труда, «Отличник просвещения РСФСР, Почетный работник СПО РФ, «Учитель-учителей» (проф. знак МО РС(Я) 25.03.2005 г.

МАХТАНАБЫТ

Биһиги күндү киһибит, кэргэним, арабыт, эһээбит, быраатым, убайыт, таайыбыт, үлэ ветерана Протопопов Андрей Андреевич кулун тутар 22 күнүгэр ыарахан ыарыһа ылдыһан олохтон эмискэ барбыт ыарахан күммүтүгэр биһигэ өй-саана, күүс-көмө буолбут бар дьоммутугар: улуустаагы гимназия (Попов В.Н., Вочкарев В.М.), «Намский» СХПК МТС (Федоров П.Л.), «Илга» улусПО (Корнилов А.И., Михайлова А.К.), Серббаан (Спирidonов С.С.) коллективтарыгар дириг махтаалытын биллэрэбит.

Махтаанабыт туох кыаллары барытын онорбут эмчиттэргэ: Семенов И.К., Пестряков В.Н., Москвитин К.Г., бальһа бары медперсоналыгар. Махтаанабыт бары аймахтарытыгар, табыарыстарытыгар, чугас аймахтарытыгар. Махтаанабыт төрөбүт дойдутугар П.Хомуустаахха илдьэн көмүс унуоҕун ийэ буоругар туттарсыбыт, тигэх суолугар атаарсыбыт дьоммутугар.

Бағарабыт эһигэ барыгытыгар уһун дьоллоох олобу, кытаанах доруобуяны.

Кэргэнэ, оҕолоро, сизинэ, эдьийэ, балтылара, бырааттара, кийииттэре, күтүөттэре, бари аймахтара

Күндү кэргэним, арабыт, эһээбит, үлэ ветерана, кырдыас бугалтер, механизатор, «Нам» совхозка өр сийларга үлэлээбит. ГАВРИЛЬЕВ Николай Павлович 67 сааһыгар кулун тутар 26 күнүгэр ыарахан ыарыһтан күн сириттэн барбытынан чугас аймахтарытыгар, табыарыстарыгар диригник курулуйан туран иһитиннэрибит. Кэргэнэ, оҕолоро, кийииттэре, күтүөттэре, сизинэре	Кийииттигыгар Жанна Николаевна, быраатыгар Сашока уонна бари аймахтарыгар күндү таһыыр балтылара, эдьийдэре. ПОСТИКОВА Марианна Николаевна эдэр сааһыгар ыарахан ыарыһтан күн сириттэн барбытынан дириг кутурдаммытын тирээбит. Намтан Кычкиннар Чугас табыарыстыгар Григорьев Семен Михайловичка, оҕолоругар таппалаах кэргэнэ, ийэлэре ПОСТИКОВА Марианна Николаевна (Маршика) уһун ыарахан ыарыһтан анарал дойдуга эргиллэбэти барбытынан дириг кутурдаммытын биллэрэбит. 1 Хомуустаахан Н.Р., Н.В. Орловтар дьэ кэргэттэре
Убайыт, Партизан нэһилигин олохтообо, үлэ, тыыл ветерана ГАВРИЛЬЕВ Николай Павлович уһун ыарахан ыарыһтан өлбүтүгэр кэргэнэ, оҕолоругар, сизинэригэр дириг кутурдаммытын тирээбит. Бырааттара, балтылара, Намтан Макаровтар, 1 Хомуустаахан Яковлевтар, Горнайтан Гаврильевтар, Павловтар	Чугас табыарыстыгар Григорьев Семен Михайловичка, оҕолоругар таппалаах кэргэнэ, ийэлэре ПОСТИКОВА Марианна Николаевна (Маршика) уһун ыарахан ыарыһтан анарал дойдуга эргиллэбэти барбытынан дириг кутурдаммытын биллэрэбит. 1 Хомуустаахан Н.Р., Н.В. Орловтар дьэ кэргэттэре
Партизан нэһилигин олохтообо, үлэ ветерана, II группалаах инбалиит ГАВРИЛЬЕВ Николай Павлович ыарахан ыарыһтан өлбүтүгэр ийэтигэр, тыыл ветерана Прасковья Иосифовнага, кэргэнэ, педагогическай үлэ ветераныгар Гаврильева Матрена Семеновнага уонна оҕолоругар, сизинэригэр, аймахтарыгар дириг кутурдаммытын тирээбит. Нэһилиэк олохтоох дьаһалтата, ветераннарын сабыта	Выражаем глубокое соболезнование однокласснице Кычкиной Жанне Николаевне по поводу кончины любимой сестры МАРИАННЫ Выпускники 1989 г.
«Илга» ПО сабыта, бырабыллыһа, профкома, кырдыастарын сабыта уонна коллектива Протопопов Андрей Андреевич-и, кини дьэ кэргэттигэр, аймахтарыгар таһыыр адалара, эһээлөрө, тыыл, үлэ ветерана ПРОТОПОПОВ Андрей Андреевич соһучу ылдыһан өлбүтүнэн дириг кутурдаммытын биллэрэбит.	Күндү таһыыр убайыт, убайыт ПОПОВ Анатолий Семенович б.д. кулун тутар 28 күнүгэр уһун ыарахан ыарыһтан өлбүтүнэн бари аймахтарыгар, табыарыстарыгар диригник курулуйан туран иһитиннэрибит. Ийэтэ, абата, балтылара, бырааттара, кийииттэре
Чугас ыалбыт, бири дойдулаахпыт ПРОТОПОПОВ Андрей Андреевич ыарахан ыарыһтан өлбүтүнэн ийэтигэр Аня Дмитриевнага, абатыгар Семен Дмитриевичка, быраатыгар, балтыларыгар, бари чугас аймахтарыгар дириг кутурдаммытын тирээбит. Бири дойдулаахтара, чугас ыаллара	Убаастыыр убайыт, бырааппыт ПОПОВ Анатолий Семенович уһун ыарахан ыарыһтан өлбүтүнэн ийэтигэр Аня Дмитриевнага, абатыгар Семен Дмитриевичка, быраатыгар, балтыларыгар, бари чугас аймахтарыгар дириг кутурдаммытын тирээбит. Хатырыктан Чепаловтар, Ноговицыннар, Поповтар, Намтан Колесовтар, Поповтар, Дьоккусайтан Аммосова Т.И.

Редактор В.Г. Касьянов тел. 41-3-32
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496; бухгалтерия — 41332; факс — 41332; иллюстрация уонна реклама (секретариат), редакционной издательской система — 41141

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» государственной учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын туһунан хонтуруолдуур уонна регистрациалыар РФ бочоэкэ Госкомитетын СР региональной управлениетыгар 2003 с. бос ыйын 20 күнүгэр регистрациаламмыт нүмэргэ — **ПИ №19-0428.**
Суружка ааккытын-суолугутун, улаһитин, дьизит аадырыһын чопчу ыйыт. Редакциягакирибит суруктар төннөрүлүбөттөр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи бири буолбат.**
«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам с., Заложной ул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат редакционной-издательской ситимигэр талдьыһа уонна таһылыһа. Хаһыат Дьоккусайга «Сахаполиграфиздат» НПК бэчээттэнэ, Орджоникидзе ул. 38. Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лисс.
Көҕүл сүлэһэн атылланар
Индекс — 54889. Тираһа — 2446
Бэчээккө иһин баттанна — 12:00 ч. 30.03.2005
Сахааһын №-рэ — 41